

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการส่งเสริมประชาสังคมเพื่อการพัฒนา
พ.ศ. ๒๕๕๑

โดยที่ปัจจุบันมีการรวมตัวกันของประชาชนเป็นกลุ่มบุคคลหรือองค์กรเอกชนในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมอันมีลักษณะเป็นประชาสังคมซึ่งถือเป็นทุนทางสังคมที่สำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศชาติ ให้มีความมั่นคง เข้มแข็ง และอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข จึงสมควรกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนการรวมตัวกันของประชาชนเป็นประชาสังคม รวมทั้งส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน และสังคม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการส่งเสริมประชาสังคม เพื่อการพัฒนา พ.ศ. ๒๕๕๑”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ประชาสังคม” หมายความว่า กลุ่มของประชาชนซึ่งมีจิตสำนึกคุณธรรม เพื่อส่วนรวม ที่รวมตัวกันเป็นคณะบุคคล องค์กรพัฒนาเอกชน หรือองค์กรเอกชนอื่น ด้วยความสมัครใจ เพื่อดำเนินกิจกรรมอันเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมเป็นสำคัญ

“การส่งเสริมประชาสังคมเพื่อการพัฒนา” หมายความว่า รวมถึง การดำเนินการเพื่อปลูกฝัง จิตสำนึกของประชาชนให้มีคุณธรรม เสียสละเพื่อส่วนรวมและพึ่งพาตนเอง สนับสนุนการรวมกลุ่ม ที่หลากหลายโดยสมัครใจ ส่งเสริมความเข้มแข็งขององค์กรด้านประชาสังคม สนับสนุนการดำเนิน กิจกรรมขององค์กรด้านประชาสังคม ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายประชาสังคม ส่งเสริมอาสาสมัคร เพื่อสังคม และส่งเสริมธุรกิจเพื่อสังคม ตลอดจนพัฒนาระบบการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐ

องค์กรด้านประชาสังคม อาสาสมัครเพื่อสังคม และองค์กรธุรกิจที่ดำเนินธุรกิจเพื่อสังคม ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระในการดำเนินกิจกรรมที่ไม่ขัดต่อแนวนโยบายแห่งรัฐ

“ธุรกิจเพื่อสังคม” หมายความว่า การดำเนินกิจกรรมขององค์กรธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม รวมทั้งการเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมกับกลุ่มบุคคล ชุมชน องค์กรพัฒนาเอกชน หรือองค์กรเอกชนอื่นที่ดำเนินกิจกรรมด้านประชาสังคม

“อาสาสมัครเพื่อสังคม” หมายความว่า บุคคลซึ่งอาสาเข้ามาช่วยเหลือสังคมด้วยความสมัครใจ เสียสละ เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหาและพัฒนาสังคมโดยไม่หวังค่าตอบแทน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมประชาสังคมเพื่อการพัฒนาแห่งชาติ

ข้อ ๔ หน่วยงานของรัฐต้องให้ความร่วมมือและเปิดโอกาสให้องค์กรด้านประชาสังคม และอาสาสมัครเพื่อสังคมมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการพัฒนาตามสภาพและความเหมาะสมต่อภารกิจของหน่วยงาน ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการจะมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและการเปิดโอกาสให้องค์กรด้านประชาสังคมและอาสาสมัครเพื่อสังคมเข้ามีส่วนร่วมในการกิจต่าง ๆ ไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบก็ได้

ข้อ ๕ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องออกระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่งของหน่วยงาน หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เป็นราชการส่วนท้องถิ่นเห็นสมควรออกระเบียบ ข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น คำสั่ง หรือดำเนินการอื่นใด เพื่อให้การปฏิบัติการเป็นไปตามระเบียบนี้ ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวดำเนินการได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๖ ให้หน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือและสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการและสำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ตามระเบียบนี้

ข้อ ๗ ให้หน่วยงานของรัฐสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ของรัฐปฏิบัติงานอาสาสมัครที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนและสังคม

ข้อ ๘ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมประชาสังคมเพื่อการพัฒนาแห่งชาติ ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

(๔) กรรมการภาคประชาสังคมจำนวนไม่เกินหกคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ปฏิบัติงานด้านประชาสังคม และเป็นบุคคลซึ่งมิใช่ข้าราชการที่มีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือองค์การอื่นของรัฐ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานด้านประชาสังคม ด้านการพัฒนาสังคม ด้านกฎหมาย ด้านอาสาสมัครเพื่อสังคม หรือด้านธุรกิจเพื่อสังคม

ให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แต่งตั้งข้าราชการในกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นเลขานุการหนึ่งคนและผู้ช่วยเลขานุการไม่เกินสองคน

หลักเกณฑ์และวิธีการในการสรรหากรรมการภาคประชาสังคมตาม (๔) ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด

ข้อ ๕ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมีได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่

ข้อ ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) คณะรัฐมนตรีให้ออกเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือหย่อนความสามารถ

(๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้แต่งตั้งบุคคลอื่นเป็นกรรมการแทน และให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

ข้อ ๑๒ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่แทน ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๓ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการส่งเสริมประชาสังคมเพื่อการพัฒนา

(๒) เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีให้มีหรือปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายระเบียบข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการส่งเสริมประชาสังคมเพื่อการพัฒนา

(๓) ให้คำปรึกษา แนะนำ และประสานงานแก่หน่วยงานของรัฐและองค์กรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามระเบียบนี้

(๔) เสนอรายงานประจำปีเพื่อประเมินสถานการณ์ด้านประชาสังคมในประเทศต่อคณะรัฐมนตรี

(๕) ปฏิบัติการอื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๑๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่แทนกรรมการหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำบทบัญญัติข้อ ๑๒ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

ข้อ ๑๕ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ และมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการส่งเสริมประชาสังคมเพื่อการพัฒนาเสนอต่อคณะกรรมการ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม

(๒) เป็นศูนย์กลางในการประสานงานระหว่างหน่วยงานของรัฐกับองค์กรด้านประชาสังคม เครือข่ายประชาสังคม องค์กรธุรกิจที่ดำเนินธุรกิจเพื่อสังคม อาสาสมัครเพื่อสังคม ตลอดจนบุคคล กลุ่มบุคคล และองค์กรที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการตามระเบียบนี้ รวมทั้งจัดทำระบบข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมประชาสังคมเพื่อการพัฒนา

(๓) ส่งเสริมประชาสังคมเพื่อการพัฒนาและสนับสนุนการรวมเป็นกลุ่ม หรือองค์กรด้านประชาสังคม และเครือข่ายประชาสังคม ส่งเสริมความเข้มแข็งของกลุ่มองค์กรและเครือข่ายประชาสังคม สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมขององค์กรด้านประชาสังคม อาสาสมัครเพื่อสังคม และองค์กรธุรกิจที่ดำเนินธุรกิจเพื่อสังคม รวมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงาน

(๔) วิจัยและสนับสนุนการวิจัย พัฒนาองค์ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมประชาสังคมเพื่อการพัฒนา และการพัฒนานวัตกรรมด้านการพัฒนาสังคมที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนดำเนินการและสนับสนุนการฝึกอบรม และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานตามระเบียบนี้ รวมทั้งให้ประกาศนียบัตร หนังสือรับรอง และเครื่องหมายวิทยฐานะในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

(๕) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานส่งเสริมประชาสังคมเพื่อการพัฒนาและจัดทำ
รายงานประจำปีเพื่อเสนอคณะกรรมการ

ข้อ ๑๖ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑

สมชาย วงศ์สวัสดิ์

นายกรัฐมนตรี